

Allianz Research | 8 marca 2024 r.

Międzynarodowy Dzień Kobiet: jeszcze nie nadrobiliśmy zaległości

Dobre samopoczucie niewskazane – w obecnym tempie zniwelowanie różnic w wynagrodzeniach kobiet i mężczyzn zajęłoby... 93 lata.

Polska – różnica w płacach mniejsza niż w wielu innych wysoko rozwiniętych krajach (średnio 9%, wobec 13% w Niemczech, 14% w Czechach, UK i Szwajcarii czy 15% w Finlandii), ale 295 minut poświęcanych średnio przez polskie kobiety na prace domowe jest jednym z wyższych wyników, co zmniejsza ich aktywność zawodową.

Ludovic Subran
Główny ekonomista
ludovic.subran@allianz.com

Maxime Darmet
Starszy ekonomista, USA i Francja
maxime.darmet@allianz-trade.com

Roberta Fortes
Starszy ekonomista, Ibero-Latam
roberta.fortes@allianz-trade.com

Jasmin Gröschl
Starszy ekonomista, Europa
jasmin.groeschl@allianz.com

Maddalena Martini
Starszy ekonomista, Europa
maddalena.martini@allianz.com

Patricia Pelayo Romero
Starszy ekonomista, ubezpieczenia i ESG
patricia.pelayo-romero@allianz.com

Kathrin Stoffel
Ekonomista, ubezpieczenia i bogactwo
kathrin.stoffel@allianz.com

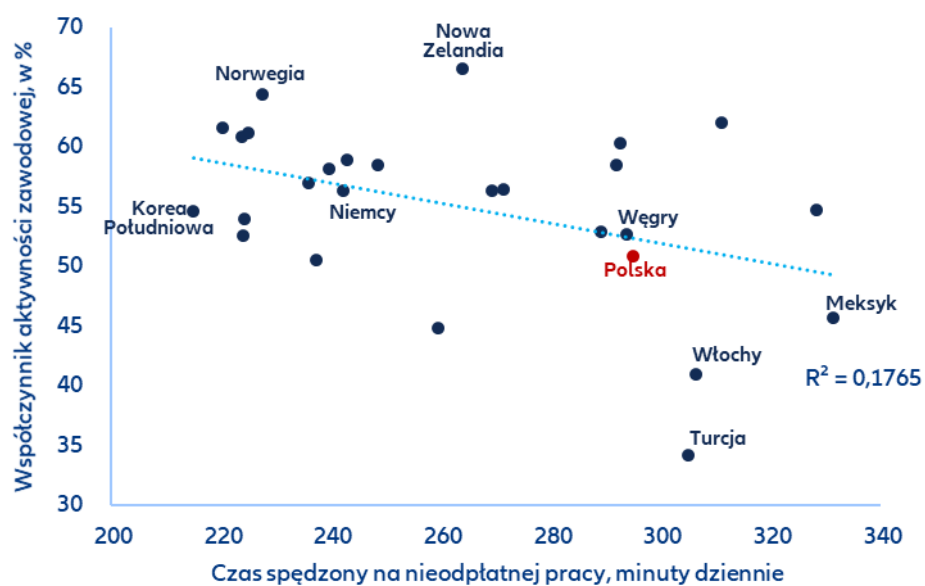
W skrócie

- **Pomimo postępów w edukacji i reprezentacji politycznej kobiet w ciągu ostatnich 30 lat, walka o równość płci trwa nadal.** Różnica między płciami pozostaje w dużej mierze niezmienną, na co wpływ mają nierówności systemowe, które utrudniają rozwój zawodowy kobiet
- **Przy obecnym tempie postępu potrzebowalibyśmy jeszcze 46 lat, aby kobiety osiągnęły wskaźnik aktywności zawodowej mężczyzn, prawie dwa razy więcej (93 lata), aby zniwelować różnice w wynagrodzeniach kobiet i mężczyzn oraz 33 lata, aby zniwelować różnice w reprezentacji politycznej kobiet i mężczyzn w krajach OECD**
- **W tym kontekście malejące finansowanie inicjatyw na rzecz równości płci jest powodem do niepokoju.** Większe wsparcie publiczne jest potrzebą chwili, aby zlikwidować bariery, z którymi borykają się kobiety
- **Polska – niski współczynnik aktywności zawodowej kobiet 51%** (a średnia OECD to 53%, a w Niemczech, Wlk. Brytanii czy w Norwegii odpowiednio 56%, 59%, 64%) **powiązany z ich dużym na tle innych, zwłaszcza rozwiniętych krajów zaangażowaniem w obowiązki domowe średnio 295 minut dziennie** (wobec np. odpowiednio 242, 249 i 227 minut we wspomnianych Niemczech, Wlk. Brytanii i Norwegii)

Kobiety w krajach OECD odnotowały uderzającą poprawę w zakresie zdrowia, edukacji i udziału w życiu politycznym – wynika z analiz Allianz Trade. W tym tygodniu Francja stała się pierwszym krajem na świecie, który zapisał prawo do aborcji w swojej konstytucji. Jednak odrodzenie skrajnie prawicowych partii wywarło presję na prawa reprodukcyjne w innych krajach rozwiniętych, sugerując że jesteśmy na rozdrożu na drodze do globalnej równości płci. W tym kontekście oceniamy wzmocnienie pozycji ekonomicznej kobiet w krajach OECD, analizując pięć wymiarów: życie i zdrowie, edukację, pracę, udział w podejmowaniu decyzji i emeryturę. **Okazuje się, że w dziedzinie edukacji poczyniono ogromne postępy. Przykładowo, 44,7% kobiet w wieku od 25 do 64 lat ukończyło studia wyższe, w porównaniu do zaledwie 36,7% mężczyzn.** To z kolei pomogło w poprawie niektórych ważnych wskaźników rozwoju, takich jak wskaźnik urodzeń nastolatków na tysiąc kobiet (w wieku od 15 do 19 lat), który znacznie spadł z prawie 30 w 1993 roku do 13,4 w 2023 roku. Lepsze wykształcenie kobiet przełożyło się również na ich większą reprezentację polityczną. Na początku lat 90. kobiety zajmowały mniej niż 16% miejsc w parlamentach krajowych. Trzydzieści lat później liczba ta wzrosła ponad dwukrotnie do 32,5%, co stanowi nieistotną poprawę, choć nadal pozostaje poniżej 50%.

Jednak wyniki w zakresie (równouprawnienia pod względem) pracy i finansów pozostają w tyle, ponieważ kobiety spędzają więcej czasu na nieodpłatnej pracy. Współczynnik aktywności zawodowej kobiet nie podąża za szybką trajektorią dynamiki edukacji, wzrastając o około 5 punktów procentowych ze średnio 48% w 1993 r. do 53% w 2023 r. (w Polsce 51%). Niezwykle istotnym (a niedocenianym) elementem negatywnie wpływającym na udział kobiet w rynku pracy jest praca nieodpłatna, ponieważ kobiety nadal w przeważającej mierze przejmują obowiązki związane z prowadzeniem gospodarstwa domowego. Wykres 1 przedstawia zależność między współczynnikiem aktywności zawodowej kobiet a czasem pracy nieodpłatnej (domowej) poświęcanym przez kobiety w minutach dziennie. W krajach OECD kobiety poświęcają średnio 127 minut więcej na pracę nieodpłatną niż mężczyźni i około pół godziny więcej niż mężczyźni na pracę ogółem - płatną i nieodpłatną. W Chinach, jedynym innym kraju spoza OECD, któremu się przyjrzelśmy, kobiety spędzają 143 minuty dziennie więcej na pracy nieodpłatnej niż mężczyźni i 94 minuty więcej na pracy ogółem w porównaniu do swoich rówieśników płci męskiej.

Wykres 1: Współczynnik aktywności zawodowej kobiet i czas poświęcany przez kobiety na pracę nieodpłatną w krajach OECD

Źródła: OECD, Bank Światowy, Allianz Research

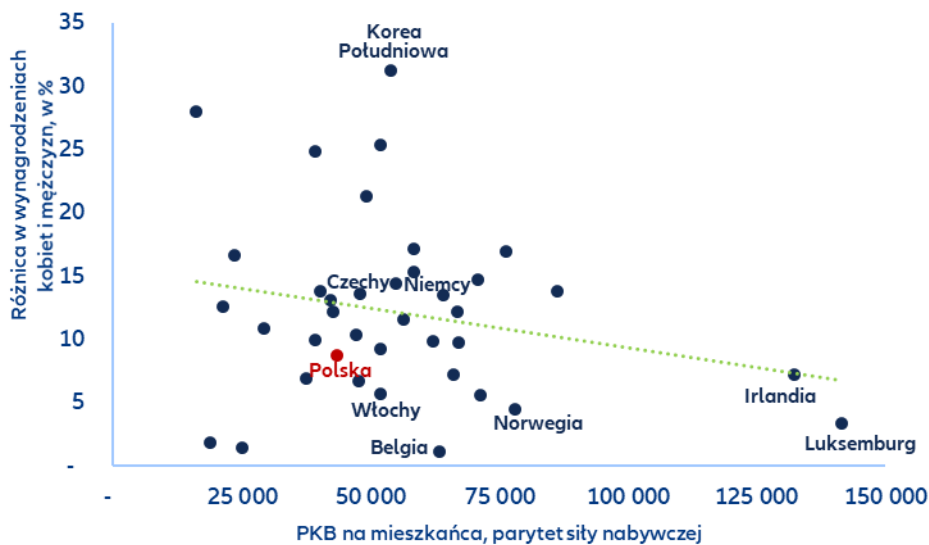
Z analiz Allianz Trade wynika, że różnica w wynagrodzeniach kobiet i mężczyzn również nie zmieniła się znacząco w ciągu ostatnich trzech dekad, spadając z 18,9% do 12,1%. Wykres 2 przedstawia różnicę w wynagrodzeniach kobiet i mężczyzn oraz PKB na mieszkańca według parytetu siły nabywczej, który jest wykorzystywany jako miara rozwoju gospodarczego. Znaczną część różnic w wynagrodzeniach kobiet i mężczyzn tłumaczy się branżą zatrudnienia, rodzajem umów, zatrudnieniem w niepełnym wymiarze godzin i przerwami w karierze. Są to jednak objawy tego samego zaburzenia: **kobiety nadal borykają się z systemowymi nierównościami, które tworzą bariery dla ich rozwoju zawodowego**. Na przykład w dziedzinach STEM (nauki ścisłe, technologia, inżynieria i matematyka) kobiety były zmuszane do rezygnacji z kariery akademickiej z powodu nękania¹. Odejście kobiet z takich dziedzin ogranicza ich możliwości zarobkowe i uniemożliwia stworzenie nowego pokolenia menterek, które mogłyby wprowadzić jeszcze więcej kobiet do tej dziedziny. Badania² konsekwentnie pokazują, że mentorki odgrywają kluczową rolę w niwelowaniu nierównowagi płci w różnych zawodach,³ zapewniając wsparcie psychospołeczne i wsparcie rozwoju kariery, sponsoring i coaching.

¹ Reidy D., Salazar L., Baumler E., Wood L., Daigle L. Sexual Violence against Women in STEM: A Test of Backlash Theory Among Undergraduate Women. J Interpers Violence. 2023 Jul; 38 (13-14): 8357-8376. doi: 10.1177/08862605231155124. Epub 2023 Feb 20. PMID: 36803036.

² Crawford K., Windsor L. Women and Minorities Encouraged to Apply (Not Stay). 2021. SSRN.

³ Eurofound. Europejskie badania warunków pracy. 2021.

Wykres 2: Różnica w wynagrodzeniach kobiet i mężczyzn oraz PKB na mieszkańca w PPP (parytet siły nabywczej) w krajach OECD

Źródła: OECD, MFW, Allianz Research

Przy obecnym tempie postępu (w niwelowaniu różnic pomiędzy płciami) potrzebowalibyśmy jeszcze 46 lat, aby kobiety osiągnęły wskaźnik aktywności zawodowej mężczyzn, prawie dwa razy więcej (93 lata), aby zniwelować różnice w wynagrodzeniach kobiet i mężczyzn oraz 33 lata, aby zniwelować różnice w reprezentacji politycznej kobiet i mężczyzn w krajach OECD. Szwecja, Dania i Norwegia znajdują się na szczycie naszego rankingu ze względu na ogromne postępy poczynione w celu wyrównania szans kobiet i mężczyzn, zwłaszcza w dziedzinie zdrowia i edukacji, a także środowiska pracy, reprezentacji politycznej i wyników emerytalnych kobiet. Kraje takie jak Meksyk, Chiny i Turcja mają przed sobą długą drogę do osiągnięcia równości płci.

W tym kontekście większe wsparcie publiczne jest potrzebą chwili, aby zlikwidować bariery, które utrudniają kobietom osiągnięcie pełnego potencjału – uważa Allianz Trade. Znaczna część postępów zaobserwowanych w ciągu ostatnich trzech dekad była wynikiem finansowania ukierunkowanego na cele zrównoważonego rozwoju. Jednak oficjalna pomoc rozwojowa (ODA) krajów OECD związana z zarządzaniem i mająca na celu równouprawnienie płci spada. Oficjalna pomoc rozwojowa na wsparcie organizacji i ruchów na rzecz praw kobiet oraz instytucji rządowych spadła średnio do 684 mln euro rocznie w latach 2021-2022, z 824 mln euro w latach 2019-2020. Bez dodatkowego wsparcia zniwelowanie różnic w traktowaniu kobiet i mężczyzn będzie odległym marzeniem, zwłaszcza w przypadku krajów z dołu naszego rankingu.

Na następnych stronach dostępne są dane szczegółowe, będące podstawą niniejszej analizy.

Tabela 3: Ranking umacniania się pozycji ekonomicznej kobiet

	Życie i zdrowie			Edukacja		Osiągnięcia w pracy			Udział w podejmowaniu decyzji			Emerytura	
	Odsetek oczekiwanej długości życia przy urodzeniu spędzony w dobrym zdrowiu, w %	Kobiety, których potrzeby w zakresie planowania rodziny są zaspokajane nowoczesnymi metodami, w %	Wskaźnik urodzeń wśród nastolatków (urodzenia na 1000 kobiet w wieku 15-19 lat)	Ludność wykształconym średnim lub wyższym, w %	Oczekiwane lata nauki szkolnej	Różnica w wynagrodzeniach kobiet i mężczyzn	Wskaźnik aktywności zawodowej kobiet, w % (w wieku 15 lat i więcej)	Wskaźniki NEET (młodzieży niekształcącej się, niepracującej ani niezatrudnionej) wśród kobiet, w %	Miejsca zajmowane przez kobiety w parlamentach krajowych, w %	Miejsca zajmowane przez kobiety w samorządach lokalnych, w %	Udział kobiet na stanowiskach kierowniczych, w %	Oczekiwana długość życia w zdrowiu w wieku 60 lat, w latach	Odsetek kobiet, które bardzo martwią się brakiem wystarczającej ilości pieniędzy na starość, w %
Szwecja	85,9	86,7	3	77,9	21	7,2	61,6	4,7	46,4	44,0	43,0	19	7,7
Dania	86,0	87,8	2	80,2	19	5,6	58,9	7,2	43,6	37,0	28,2	19	5,2
Norwegia	85,2	88,6	2	79,3	19	4,5	64,4	5,7	45,0	40,8	33,5	19	6,8
Islandia	86,2	80,1	5	73,8	21	9,7	71,2	4,6	47,6	51,3	37,6	19	9,6
Finlandia	85,7	90,5	4	79,4	20	15,3	57,1	6,9	45,5	40,2	36,5	20	6,8
Belgia	85,4	90,3	5	72,3	20	1,2	50,6	6,6	42,7	39,0	35,4	19	21,5
Szwajcaria	85,6	88,6	2	84,4	17	13,8	62,4	9,1	41,5	39,0	31,5	20	8,5
Holandia	86,0	88,4	3	69,8	19	14,8	61,3	5,0	40,7	35,0	26,0	19	7,8
Nowa Zelandia	84,8	87,8	12	74,6	21	9,2	66,5	12,6	50,4	39,4	40,0	19	11,4
Australia	84,5	85,3	8	79,1	22	9,9	62,1	9,0	38,4	33,9	39,7	20	12,5
Irlandia	85,6	88,4	6	75,7	19	7,3	60,3	6,8	23,1	23,9	38,0	19	8,1
Wielka Brytania	85,1	85,9	10	80,1	18	14,5	58,5	10,6	34,6	35,3	36,8	19	7,0
Austria	85,8	88,7	5	76,2	16	12,2	56,3	10,3	41,0	26,3	35,5	19	8,9
Francja	85,9	91,2	9	70,9	16	11,6	52,5	10,4	37,3	42,3	37,8	21	16,8
Kanada	85,6	92,5	7	86,6	17	17,1	60,9	10,6	30,5	26,6	35,5	20	22,2
Łotwa	86,8	80,9	11	93,5	17	24,9	55,2	9,1	30,0	30,5	45,9	17	24,1
Hiszpania	85,0	86,3	6	53,4	19	6,7	52,9	10,1	43,0	38,6	33,3	20	23,5
Niemcy	85,1	87,3	7	80,7	17	13,5	56,4	7,7	34,9	30,3	29,2	20	20,8
Kostaryka	85,5	83,7	36	41,5	17	1,4	50,1	22,6	47,4	45,5	40,2	20	44,0
Izrael	86,2	68,6	7	85,0	17	25,4	60,2	17,2	23,3	17,1	29,0	20	7,0
Litwa	86,6	72,6	10	89,0	17	10,3	58,5	10,9	28,4	29,4	37,0	18	18,0
Polska	87,1	72,1	9	85,9	17	8,7	50,8	11,9	28,3	30,4	43,0	19	39,3
Korea Południowa	86,7	82,3	2	74,8	16	31,2	54,6	21,0	18,6	30,3	14,6	21	28,9
Czechy	86,1	83,3	9	87,8	17	13,6	52,3	8,4	25,5	29,0	28,4	18	19,0
Japonia	86,8	68,0	3	91,6	15	21,3	54,0	3,8	9,9	15,6	12,9	22	34,2
Luksemburg	85,5	80,1	4	72,5	15	3,4	58,2	7,4	33,3	25,1	21,9	19	21,0
Portugalia	85,6	78,8	7	44,4	17	12,2	54,7	7,4	37,0	31,7	38,0	20	40,7
Słowacja	86,9	78,2	27	85,0	15	13,8	56,0	11,5	21,3	26,9	38,0	18	24,8
Włochy	85,5	74,1	4	51,8	17	5,7	41,0	20,0	32,3	32,4	28,6	20	15,9
Chile	85,4	84,8	23	62,9	17	10,9	48,8	18,3	35,5	33,6	30,4	19	43,6
USA	83,0	80,3	15	91,3	17	17,0	56,5	11,7	28,7	26,2	41,0	17	23,8
Węgry	87,0	79,2	22	76,4	15	13,1	52,7	13,2	14,1	30,5	36,6	17	20,8
Grecja	86,0	66,0	8	62,3	20	6,9	44,8	12,0	21,0	21,8	29,6	20	53,5
Kolumbia	86,1	87,0	58	55,4	15	1,9	50,9	35,7	28,9	17,9	35,3	19	56,7
Meksyk	85,2	81,6	54	35,2	15	16,7	45,7	26,7	50,0	47,5	38,5	17	40,0
Chiny	87,0	92,0	11	32,4	12	12,6	61,1	18,5	24,9	32,2	25,0	17	18,6
Turcja	85,5	61,4	16	37,7	18	10,0	34,2	32,4	17,4	10,1	19,7	17	59,4

Dane do wykresów nr 1 i nr 2

Współczynnik aktywności zawodowej kobiet i czas poświęcony przez kobiety na pracę nieodpłatną w krajach OECD

Kraj	ISO	Współczynnik aktywności zawodowej, w %	Czas spędzony na nieodpłatnej pracy, minuty dziennie
Australia	AUS	62	311
Austria	AUT	56	269
Belgia	BEL	51	237
Kanada	CAN	61	224
Dania	DNK	59	243
Finlandia	FIN	57	236
Francja	FRA	53	224
Niemcy	DEU	56	242
Grecja	GRC	45	260
Węgry	HUN	53	294
Irlandia	IRL	60	293
Włochy	ITA	41	306
Japonia	JPN	54	224
Korea Południowa	KOR	55	215
Litwa	LTU	59	292
Luksemburg	LUX	58	240
Meksyk	MEX	46	331
Holandia	NLD	61	225
Nowa Zelandia	NZL	67	264
Norwegia	NOR	64	227
Polska	POL	51	295
Portugalia	PRT	55	328
Hiszpania	ESP	53	289
Szwecja	SWE	62	220
Turcja	TUR	34	305
Wielka Brytania	GBR	59	249
Stany Zjednoczone	USA	56	271

Różnica w wynagrodzeniach kobiet i mężczyzn oraz PKB na mieszkańca w PPP (parytet siły nabywczej) w krajach OECD

Kraj	ISO	PKB na mieszkańca, parytet siły nabywczej	Różnica w wynagrodzeniach kobiet i mężczyzn, w %
Australia	AUS	62 026	10
Austria	AUT	66 889	12
Belgia	BEL	63 268	1
Kanada	CAN	58 316	17
Chile	CHL	29 221	11
Chiny	CHN	21 404	13
Kolumbia	COL	18 720	2
Kostaryka	CRI	25 000	1
Czechy	CZE	47 955	14
Dania	DNK	71 332	6
Egipt	EGY	16 174	28
Finlandia	FIN	58 445	15
Francja	FRA	56 305	12
Niemcy	DEU	64 086	13
Grecja	GRC	37 526	7
Węgry	HUN	42 121	13
Islandia	ISL	67 176	10
Irlandia	IRL	132 359	7
Izrael	ISR	51 990	25
Włochy	ITA	51 827	6
Japonia	JPN	49 090	21
Korea Południowa	KOR	53 845	31
Łotwa	LVA	39 167	25
Litwa	LTU	47 107	10
Luksemburg	LUX	141 333	3
Meksyk	MEX	23 548	17
Holandia	NLD	70 728	15
Nowa Zelandia	NZL	51 962	9
Norwegia	NOR	78 014	4
Polska	POL	43 624	9
Portugalia	PRT	42 692	12
Słowacja	SVK	40 211	14
Hiszpania	ESP	47 711	7
Szwecja	SWE	66 091	7
Szwajcaria	CHE	86 262	14
Turcja	TUR	39 314	10
Wielka Brytania	GBR	54 824	14
Stany Zjednoczone	USA	76 343	17

Kontakt z Allianz Trade

Grzegorz Błachnio

+48 601 056 830

grzegorz.blachnio@allianz-trade.com

Kontakt z multiAN PR

Artur Niewrzędowski

+ 48 509 433 874

artur.niewrzedowski@multian.pl

Oceny te, jak zawsze, podlegają poniższemu zastrzeżeniu.

STWIERDZENIA DOTYCZĄCE PRZYSZŁOŚCI

Stwierdzenia zawarte w niniejszym dokumencie mogą obejmować perspektywy, stwierdzenia dotyczące przyszłych oczekiwań i inne stwierdzenia dotyczące przyszłości, które opierają się na bieżących poglądach i założeniach kierownictwa i wiążą się ze znanym i nieznanym ryzykiem i niepewnością. Rzeczywiste wyniki, wydajność lub zdarzenia mogą się znacznie różnić od tych wyrażonych

lub sugerowanych w takich stwierdzeniach dotyczących przyszłości.

Takie odchylenia mogą wynikać m.in. z (i) zmian ogólnych warunków gospodarczych i sytuacji konkurencyjnej, w szczególności w zakresie podstawowej działalności Grupy Allianz i na podstawowych rynkach, (ii) wyników rynków finansowych (w szczególności zmienności rynku, płynności i zdarzeń kredytowych), (iii) częstotliwości i dotkliwości ubezpieczonych zdarzeń szkodowych, w tym katastrof naturalnych, oraz rozwoju kosztów szkód, (iv) poziomów i trendów śmiertelności i zachorowalności, (v

) poziomy uporczywości, (vi) w szczególności w działalności bankowej, zakres niewykonania zobowiązań kredytowych, (vii) poziomy stóp procentowych, (viii) kursy wymiany walut, w tym kurs wymiany EUR/USD, (ix) zmiany przepisów prawa i regulacji, w tym przepisów podatkowych, (x) wpływ przejęć, w tym związane z nimi kwestie integracji, oraz środki reorganizacyjne,

a także (xi) ogólne czynniki konkurencyjne, w każdym przypadku w skali lokalnej, regionalnej, krajowej i/lub globalnej. Wystąpienie wielu z tych czynników może być bardziej prawdopodobne lub bardziej wyraźne w wyniku działań terrorystycznych i ich konsekwencji.

BRAK OBOWIĄZKU AKTUALIZACJI

Firma nie zobowiązuje się do aktualizowania jakichkolwiek informacji lub stwierdzeń dotyczących przyszłości zawartych w niniejszym dokumencie, z wyjątkiem

wszelkich informacji, których ujawnienie jest wymagane przez prawo.